

ת"ד (תל אביב) 6311-05-24 - מדינת ישראל נ' דמיסה צ'אניאלאו

ת"ד (תל-אביב-יפו) 6311-05-24 - מדינת ישראל נ' דמיסה צ'אניאלאושלום תל-אביב-יפו

ת"ד (תל-אביב-יפו) 6311-05-24

מדינת ישראל

נגד

דמיסה צ'אניאלאו

בית משפט השלום בשבתו כבית משפט לתעבורה במחוז תל-אביב-יפו (בת-ים)

[09.04.2025]

לפני כבוד השופט שי שלהבת

ע"י בא כוחה עו"ד פרי

ע"י בא כוחו עו"ד עמר

גזר דין

רקע וטיעוני הצדדים

הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירות של נהיגה בקלות ראש, עבירה לפי סעיף (2)62 + סעיף (2)38 לפקודת התעבורה [נוסח חדש], (להלן: "פקודת התעבורה"); אי ציות לתמרור 203, עבירה לפי תקנה 22(א) לתקנות התעבורה, תשכ"א-1961 (להלן: "תקנות התעבורה"); נהיגה שלא בכיוון החץ, עבירה לפי תקנה 36(ד) לתקנות התעבורה; התנהגות הגורמת נזק, עבירה לפי תקנה 21(ב) לתקנות התעבורה וחבלה של ממש, עבירה לפי סעיף 38(א) לפקודת התעבורה.

בהתאם לעובדות כתב האישום, ביום 16.1.24, סמוך לשעה 17.00, נהג הנאשם רכב ברחוב יהודה הימית בת"א והתקרב לצומת עם רחוב בן צבי כשהוא בנתיב השמאלי מתוך שני נתיבים שבכיוון נסיעתו; מערכת הרמזורים פעלה כתקנה, על הרמזור שבצומת שבכיוון נסיעת הנאשם ניצב תמרור 203 (המתיר נסיעה ישר בלבד) ובימין הדרך ניצב תמרור 239 (האוסר על ביצוע פניה שמאלה); על נתיב נסיעתו של הנאשם סומן חץ המתיר נסיעה ישר בלבד; אופנוע רכוב על ידי מעורב, נסע מול כיוון נסיעת הנאשם ונכנס לצומת באור ירוק; הנאשם פנה שמאלה מהנתיב המיועד לפניה לישר בלבד, נכנס למסלול נסיעתו של האופנוע המעורב, חסם את דרכו ושני כלי הרכב התנגשו. כתוצאה מכך, נחבל רוכב האופנוע המעורב חבלה של ממש בעתיה עבר ניתוח להחלפה מלאה לירך שמאל וקיבוע שבר ואושפז בבית החולים למשך 7 ימים. כן ניזוקו כלי הרכב המעורבים.

במסגרת הטיעונים לעונש, הפנתה ב"כ המאשימה לקיומה של פסילת מינימום הקבועה בחקיקה בעבירות של נהיגה בקלות ראש, אזכרה מספר פסקי דין המתייחסים לענישה הראויה, הבהירה שעל פי כתב האישום למעורב חבלות ברף הבינוני לפחות ועתרה למתחם ענישה שתחילתו במאסר מותנה לכל הפחות לצד פסילה שאורכה בין 18 חודשים לחמש שנים, קנס ו/או פיצוי לנפגע, פסילה מותנית ועבודות של"צ במקרים המתאימים. בנסיבות העניין ביקשה המאשימה למקם את עונשו של הנאשם בשליש התחתון של מתחם הענישה כך שתוטל עליו פסילה בפועל לתקופה של 20 חודשים, מאסר מותנה, פיצוי לנפגע העבירה קנס ופסילה מותנית. ב"כ המאשימה הגישה לבית המשפט את גיליון הרשעותיו התעבורתי של הנאשם המחזיק ברישיון נהיגה משנת 2010 ולחובתו הרשעה אחת משנת 2020. ב"כ הנאשם, הפנה בטיעונו לנסיבות ביצוע התאונה ומצבו של הנאשם. לעניין התאונה, טען כי חוסר תשומת לב רגעית גרמה לכך שהנאשם לא נתן ליבו לרמזור שאסר פניה שמאלה, שמהסרטון בו מתועדת התאונה ניתן לראות שהנאשם נהג במהירות איטית מאוד בהיותו במקום האירוע בפעם הראשונה וכי רוכב האופנוע נכנס לצומת במהירות גבוהה יחסית. בהסכמתה הממלכתית של ב"כ המאשימה, הגיש ב"כ הנאשם דיסק המכיל סרטון שמתעד את העבירה ועתר לקביעת רשלנותו של הנאשם ברף הנמוך.

באשר לנסיבותיו האישיות של הנאשם, מסר ב"כ כי עיון בעברו התעבורתי לנוכח ותק נהיגתו מלמד שהתאונה אינה מאפיינת את אורח נהיגתו. כן הפנה להיותו של הנאשם בן 58 שחמשת מילדיו סמוכים על שולחנו כשהוא המפרנס היחיד במשפחתו ועובד כמאבטח במיקום הנעדר גישה בתחבורה ציבורית. עוד הפנה לכך שבנו של הנאשם סובל ממחלת כליות קשה ומסתייע בנאשם שלוש פעמים בשבוע לצורך הגעה לטיפול דיאליזה. תוך הפניה לפסיקה רלוונטית לטעמו, עתר ב"כ הנאשם לקביעת מתחם ענישה שבין שלושה לשישה חודשים, להסתפקות בפסילת המינימום ואף פחות מכך ולהתחשבות בעיקר ברכיב הקנס. הנאשם, מסר כי הוא מצר על שאירע ואינו מכיר את המקום. בנו של הנאשם שהתלווה אליו לשיבת הטיעונים לעונש, הפנה לאיכותו של הנאשם כאדם, ציין שממועד האירוע סובל אביו מלחץ דם גבוה ומעליה בסוכר, כי הרכב משמש למעשה כרגליים עבור אביו וביקש להתחשב בו. ב"כ הנאשם הגיש מסמכים רפואיים הנוגעים לבנו של המבקש. ניתוח והחלטה

עיון בגיליון הרשעותיו התעבורתיות של הנאשם מלמד כאמור בדברי ב"כ המאשימה כי הוא מחזיק רישיון נהיגה משנת 2010 ולחובתו הרשעה אחת משנת 2020 בגין עצירה המפריעה לתנועה. עיון במסמכים שהוגשו באשר למצבו של בן הנאשם מלמד כי הוא מטופל בטיפול דיאליזה שלוש פעמים מדי שבוע וזאת החל משנת 2019. סרטונים שהוגשו על ידי ההגנה

כאמור הגישה ההגנה בהסכמת המאשימה דיסק שהכיל למעשה שני סרטונים בהם מתועדת התאונה נשוא כתב האישום. למיטב הבנתי עומדת ההגשה האמורה בהוראות סעיף 40 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין"), העוסק באופן קביעת נסיבות הקשורות בביצוע העבירה ומורה: (א) בית המשפט יקבע כי התקיימו נסיבות הקשורות בביצוע העבירה, על בסיס ראיות שהובאו בשלב בירור האשמה.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א) -

(1) בשלב הטיעונים לעונש, הנאשם רשאי להביא ראיות מטעמו, ובלבד שאין סותרות את הנטען על ידו בשלב בירור האשמה, והצדדים רשאים להביא ראיות שנקבע בחיקוק כי יובאו בשלב זה;

(2) בית המשפט רשאי, לבקשת אחד מהצדדים, להתיר להביא ראיות בעניין נסיבות הקשורות בביצוע העבירה בשלב הטיעונים לעונש, אם שוכנע כי לא היתה אפשרות לטעון לגביהן בשלב בירור האשמה או אם הדבר דרוש כדי למנוע עיוות דין.

(ג) בית המשפט יקבע כי התקיימה נסיבה מחמירה הקשורה בביצוע העבירה אם היא הוכחה מעבר לספק סביר; בית המשפט יקבע כי התקיימה נסיבה מקילה הקשורה בביצוע העבירה אם היא הוכחה ברמת ההוכחה הנדרשת במשפט אזרחי.

מאחר ולא נוהלו הוכחות, הרי שלא הייתה באפשרות הנאשם להציג את הסרטונים בפני בית המשפט עובר לשיבת הטיעונים לעונש.

לא נעלמה מעיני העובדה שהנסיבות שצינו באשר להתנהלות הצדדים לתאונה לא פורטו במסגרת כתב האישום בו הודה הנאשם ולעניין זה לשונו של סעיף 40(ד) לחוק העונשין

"בלי לגרוע מהוראת סעיף קטן (ב)(2), הודה הנאשם בעובדות כתב האישום, בין לאחר שמיעת הראיות ובין לפני כן, יכול כתב האישום שבו הודה את כל העובדות והנסיבות הקשורות בביצוע העבירה."

עם זאת, היות והגשת הסרטונים נערכה כאמור בהסכמתה הממלכתית של המאשימה, הנאשם לא יכל כמוזכר להציגם בשלב מוקדם יותר ודומה כי לפחות אחד מהם צוין ברשימת עדי התביעה שבכתב האישום, הרי שניתן לראות בתוכן הסרטונים כמציגים נסיבות המשלימות את המפורט בכתב האישום ולא ככאלה הסותרות את אחריותו של הנאשם לתאונת הדרכים כאמור בכתב האישום בו הודה הנאשם שלא במסגרת הסדר טיעון. לנוכח זאת, לאור לשונו של סעיף 40(ב)(2) ומאחר ובחינת תוכן הסרטונים התבקשה על ידי ההגנה לצורך בחינת טענתה הרי שנכון למיטב הבנתי להתייחס לתוכנם.

דומני כי קביעה זו תואמת את דברי בית המשפט בעליון במסגרת עפ 4697/10 עבד אל רחמן ג'ראדאת נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 18.6.12):

"כפי שכבר נקבע על ידי בית משפט זה הנאשם רשאי להביא בשלב הטיעונים לעונש ראיות ביחס לנסיבות מקלות שאפפו את ביצוע העבירה, כל עוד אין הן קשורות לשאלת אחריותו לביצוע העבירה, אלא אך לשאלת העונש שיוטל עליו (ראו רע"פ 9718/04 מדינת ישראל נ' נוארה, פסקה 13 לפסק דיני ([פורסם בנבו], 25.11.07); ע"פ 5362/11 אלעברה נ' מדינת ישראל, פסקה 8 ([פורסם בנבו], 7.2.12)). פסק הדין אליו מפנה בית המשפט קמא (ע"פ 1234/08 פלוני נ' מדינת ישראל ([פורסם בנבו], 22.5.08)) קובע כי אין להעלות בשלב הטיעונים לעונש עובדות הסותרות את האמור בכתב האישום עליו הוסכם במסגרת הסדר טיעון. שונים הדברים כאשר אין מדובר בעובדות סותרות אלא כאלו המשלימות את התמונה הכללית. עוד יש לציין כי על פי תיקון מס' 113 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין), אשר מטרתו היתה להבנות את שיקול הדעת בענישה, עוגנה אפשרות זו גם בחוק בתנאים מסוימים. סעיף 40(ד) לחוק העונשין קובע כי במקרה בו הודה הנאשם בכתב האישום יכול כלול כתב האישום שבו הודה את כל העובדות והנסיבות הקשורות בביצוע העבירה. עם זאת משאיר הסעיף שיקול דעת לבית המשפט "להתיר להביא ראיות בעניין נסיבות הקשורות בביצוע העבירה בשלב הטיעונים לעונש, אם שוכנע כי לא היתה אפשרות לטעון לגביהן בשלב בירור האשמה או אם הדבר דרוש כדי למנוע עיוות דין".

כן הולמת הקביעה את פסיקת בית המשפט העליון במסגרת עפ 3667/13 מילאד מוחמד ח'טיב נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 14.10.2014):

"הודאת הנאשם בעובדות כתב האישום מבטאת את הסכמתו לעובדות ולנסיבות האמורות בו. יש בה משום הצהרה כי אין בעובדות ובנסיבות המתוארות בכתב האישום יותר מאשר עשה וכן, בהתאם, כי לא נשמטה מכתב האישום עובדה או נסיבה שיכולה היתה להיות לו לעזר או להקל עמו. לכן, משהודה הנאשם בעובדות כתב האישום - לרוב לאחר שיח ושיג עם גורמי התביעה ובמסגרת הסדר טיעון - משקף כתב האישום את הסכמת הצדדים לאמור בו. לפיכך, נהיר כי כל חזרה מהסכמה זו, שינוי שלה או הוספה לה בבחינת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, תדרש לעמוד בתנאים מחמירים יותר - כפי שקובע סעיף 40(ב)(2), שלא כסעיף 40(ב)(1)."

הצדקה נוספת לעיון בסרטונים יש בכך שכפי שיוצג בהמשך, מהווה רמת רשלנותו של הנאשם, נסיבה של על בית המשפט לשוקלה במסגרת קביעת מתחם ענישתו.

עיון בסרטונים מלמד כי בסרטון אחד ניתן לראות את רוכב האופנוע נוסע בנתיבו במה שלא נראה כמהירות גבוהה וככזו התואמת את נהיגתם של כלי רכב אחרים שנעו בכיוונו ואת רכבו של הנאשם מגיע בנסיעה רציפה עד להתנגשות שני הרכבים. בסרטון נוסף, ניתן לראות את רכבו של הנאשם מאותת שמאלה ופונה בנסיעה רציפה שאינה נראית איטית במיוחד או מהירה במיוחד.

לאור זאת, הרי שלמיטב הבנתי מצפיה בסרטונים, לא עולות הנסיבות כפי שתוארו ע"י ב"כ הנאשם - דומה כי הנאשם לא נסע בנסיעה איטית וכי רוכב האופנוע לא נסע במהירות גבוהה יחסית. ל עולה להבנתי מהסרטונים, כמה זמן עמד הנאשם בנתיבו בטרם פנה שמאלה.

הוראת החקיקה החלות

סעיף (2) 38 לפקודת התעבורה מורה:

38. הורשע אדם - ...

(2) על עבירה מן המפורטות בתוספת השניה, שגרמה לתאונת דרכים בה נחבל אדם או ניזוק רכוש; ... (3) על עבירת תעבורה או על עבירה אחרת הנובעת מנהיגת רכב שגרמה לתאונת דרכים בה נחבל אדם חבלה של ממש

דינו - בנוסף לכל עונש אחר - פסילה מקבל או מהחזיק רשיון נהיגה לתקופה שלא תפחת משלושה חדשים. אולם

רשאי בית המשפט, בנסיבות מיוחדות שיפרט בפסק הדין, להורות על פסילה לתקופה קצרה יותר.

התוספת השנייה לפקודת התעבורה כוללת גם עבירה לפי סעיף 62(2) מכוחה הורשע הנאשם. מהמקובץ עולה, כי בגין התאונה נשוא כתב האישום, מורה פקודת התעבורה על עונש פסילה מינימאלי בן שלושה חודשים, מלבד בהתקיימן של נסיבות מיוחדות. שיקול הדעת השיפוטי בקביעת הענישה במסגרת תיקון 113 לחוק העונשין, הובנה שיקול הדעת השיפוטי בכל הקשור לענישה. בהתאם להוראות סעיף 40 לחוק העונשין נקבע כי:

40ג. (א) בית המשפט יקבע מתחם עונש הולם למעשה העבירה שביצע הנאשם בהתאם לעיקרון המנחה, ולשם כך יתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה כאמור בסעיף 40ט.

(ב) בתוך מתחם העונש ההולם יגזור בית המשפט את העונש המתאים לנאשם, בהתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה כאמור בסעיף 40יא, ואולם בית המשפט רשאי לחרוג ממתחם העונש ההולם בשל שיקולי שיקום או הגנה על שלום הציבור לפי הוראות סעיפים 40ד ו-40ה.

במסגרת סעיף 40 ט לחוק העונשין נקבעו נסיבות ביצוע העבירה בהן יתחשב בית המשפט לצורך קביעת מתחם הענישה בגין העבירה:

בקביעת מתחם העונש ההולם למעשה העבירה שביצע הנאשם כאמור בסעיף 40ג(א), יתחשב בית המשפט בהתקיימותן של נסיבות הקשורות בביצוע העבירה, המפורטות להלן, ובמידה שבה התקיימו, ככל שסבר שהן משפיעות על חומרת מעשה העבירה ועל אשמו של הנאשם:

- (1) התכונן שקדם לביצוע העבירה;
- (2) חלקו היחסי של הנאשם בביצוע העבירה ומידת ההשפעה של אחר על הנאשם בביצוע העבירה;
- (3) הנזק שהיה צפוי להיגרם מביצוע העבירה;
- (4) הנזק שנגרם מביצוע העבירה;
- (5) הסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירה;
- (6) יכולתו של הנאשם להבין את אשר הוא עושה, את הפסול שבמעשהו או את משמעות מעשהו, לרבות בשל גילו;
- (7) יכולתו של הנאשם להימנע מהמעשה ומידת השליטה שלו על מעשהו, לרבות עקב התגרות של נפגע העבירה;
- (8) מצוקתו הנפשית של הנאשם עקב התעללות בו על ידי נפגע העבירה;
- (9) הקרבה לסייג לאחריות פלילית כאמור בסימן ב' לפרק ה'1;
- (10) האכזריות, האלימות וההתעללות של הנאשם בנפגע העבירה או ניצולו;
- (11) הניצול לרעה של כוחו או מעמדו של הנאשם או של יחסיו עם נפגע העבירה.

(ב) לענין נסיבות כאמור בסעיף קטן (א)(6) עד (9), בית המשפט יתחשב בהן ככל שסבר שהן מפחיתות את חומרת מעשה העבירה ואת אשמו של הנאשם, ולענין נסיבות כאמור בסעיף קטן (א)(10) ו-(11) - ככל שסבר שהן מגבירות את חומרת מעשה העבירה ואת אשמו של הנאשם.

בהתאם להוראות סעיף 40יא לחוק העונשין נקבע שבגזירת העונש בתוך מתחם הענישה שנקבע, רשאי בית המשפט להתחשב בנסיבות הבאות שאינן קשורות לנסיבות ביצוע העבירה:

- (1) הפגיעה של העונש בנאשם, לרבות בשל גילו;
- (2) הפגיעה של העונש במשפחתו של הנאשם;
- (3) הנזקים שנגרמו לנאשם מביצוע העבירה ומהרשעתו;
- (4) נטילת האחריות של הנאשם על מעשיו, וחזרתו למוטב או מאמציו לחזור למוטב;
- (5) מאמצי הנאשם לתיקון תוצאות העבירה ולפיצוי על הנזק שנגרם בשלה;
- (6) שיתוף הפעולה של הנאשם עם רשויות אכיפת החוק; ואולם כפירה באשמה וניהול משפט על ידי הנאשם לא יזקפו לחובתו;

- (7) התנהגותו החיובית של הנאשם ותרומתו לחברה;
- (8) נסיבות חיים קשות של הנאשם שהיתה להן השפעה על ביצוע מעשה העבירה;
- (9) התנהגות רשויות אכיפת החוק;
- (10) חלוף הזמן מעת ביצוע העבירה;
- (11) עברו הפלילי של הנאשם או העדרו.

סעיף 40יב לחוק העונשין מאפשר לבית המשפט לשקול נסיבות נוספות בעת גזירת העונש "אין בהוראות סעיפים 40ט ו-40יא כדי לגרוע מסמכות בית המשפט לשקול נסיבות נוספות הקשורות בביצוע העבירה לשם קביעת מתחם העונש ההולם, וכן נסיבות נוספות שאינן קשורות בביצוע העבירה לשם גזירת העונש המתאים לנאשם."

הנה כי כן וכמוסבר גם במסגרת עפ' 8641/12 מוחמד סעד נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו 5.8.2013) לצורך גזירת העונש, על בית המשפט לקבוע את מתחם העונש ההולם לעבירה וזאת בהתחשבות בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה ומידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה. בתוך מתחם העונש יתחשב בית המשפט בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה. חריגה מהמתחם תיערך במקרים חריגים.

במקרה של הרשעת נאשם בריבוי עבירות חל סעיף 40ג לחוק העונשין על פיו:

40ג. (א) הרשיע בית המשפט נאשם בכמה עבירות המהוות אירוע אחד, יקבע מתחם עונש הולם כאמור בסעיף 40ג(א) לאירוע כולו, ויגזור עונש כולל לכל העבירות בשל אותו אירוע.

(ב) הרשיע בית המשפט נאשם בכמה עבירות המהוות כמה אירועים, יקבע מתחם עונש הולם כאמור בסעיף 40ג(א) לכל אירוע בנפרד, ולאחר מכן רשאי הוא לגזור עונש נפרד לכל אירוע או עונש כולל לכל האירועים; גזר בית המשפט עונש נפרד לכל אירוע, יקבע את מידת החפיפה בין העונשים או הצטברותם.

(ג) בגזירת העונש לפי סעיף זה, יתחשב בית המשפט, בין השאר, במספר העבירות, בתדירותן ובזיקה ביניהן, וישמור על יחס הולם בין חומרת מכלול המעשים ומידת אשמו של הנאשם לבין סוג העונש, ואם גזר עונש מאסר - לבין תקופת המאסר שעל הנאשם לשאת.

במקרינו, מתייחסות חמש העבירות שיוחסו לנאשם בכתב האישום לאירוע אחד של התאונה ולכן יקבע מתחם ענישה ויגזר עונש כולל לכולן יחד.

הערכים שנפגע מביצוע העבירות בהן הורשע הנאשם הנם שמירה על שלום הציבור ועל ביטחונם של עוברי הדרך. לאור תוצאות התאונה, הרי שדומה כי בינונית מידת הפגיעה האמורה.

עיון בפסיקה המתייחסת לעבירות בהן הורשע הנאשם או דומות כחלק מתאונות בהן נגרמה חבלה של ממש למעורב מלמד כדלקמן בקשר למדיניות הענישה הנהוגה:

במסגרת רעפ 2137/21 יהודה מלכה נ' מדינת ישראל, (פורסם בנבו, 5.4.2021), נדון ענינו של מי שהורשע על פי הודאתו בעבירות של נהיגה בקלות ראש וגרימת חבלה של ממש, בהתנהגות הגורמת נזק ופניית פרסה תוך הפרעה לתנועה

"על פי עובדות כתב האישום, ביום 1.8.2015 ביצע המבקש פניית פרסה, תוך שהוא חוצה שטח הפרדה רצוף, ובכך גרם לתאונת דרכים בה נגרמו לרוכב אופנוע חבלות קשות, שכפסע ביניהן לבין גרימת מוות, וקטיעת שתי רגליו מעל ברכיו."

בית משפט השלום קבע מתחם ענישה הכולל מאסר על תנאי עד מאסר בפועל לתקופה של 10 חודשים. באשר לרכיב פסילת רישיון הנהיגה, נקבע מתחם הענישה בין פסילה בת 20 חודשים לבין פסילה בת 60 חודשים.

בית המשפט המחוזי החמיר בענישה שנקבעה על ידי בית משפט השלום, אך דומה שהענישה שגזר עומדת במתחם הענישה שקבע בית משפט השלום והחמרה נוגעת למיקומו של העונש בתוך המתחם.

בית המשפט העליון, מצא כי לא נפל פגם בענישה שנקבעה על ידי בית המשפט המחוזי וניתן להסיק שבעקיפין גם לא במתחם הענישה שנקבע.

במסגרת עפת (חי') 18405-05-23 עמראן שוכרי נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 19.6.23) נדון ערעורו של מי שהורשע בהודאתו בעבירות של נהיגה בקלות ראש, סטיה מנתיב נסיעה בנסיבות מחמירות התנהגות הגורמת נזק וחבלה של ממש.

זאת על שום ש"נהג ברכבו בקלות ראש בכך שעקף את האופנוע כשהוא סוטה באופן חלקי לנתיב הנסיעה השמאלי וזאת כחלק מרכבו נותר בנתיב הנסיעה הימני, ופגע עם דופן ימין של הרכב בדופן שמאל של האופנוע. בעקבות כך נפל האופנוע על הכביש והחליק על דופן שמאל בסטייה ימינה לכיוון השול ופגע במעקה והמשיך בהחלקה עד שנעצר (להלן: "התאונה"). המערער המשיך בנהיגה ונעצר בשול ימין צפונית למקום התאונה במרחק של כ- 72.4 מטרים.

כתוצאה מהתאונה נחבל רוכב האופנוע בגופו חבלה של ממש, פונה לחדר הלם בבי"ח רמב"ם כשהוא סובל מחבלה רב מערכתית, עם דימום במוחו, שברים בעמוד השדרה, שפשופים עמוקים בידיו ובברכיו עם סימני כוויה דרגה 3 ופצעים פתוחים לעומק (דרגה 4), חתך מרוטש בעין שמאל, הפצעים נתפרו, הוא אושפז מיום 7.7.21 עד ליום 11.7.21 ושוחרר באמבולנס לאשפוז שיקומי בביתו, בהמשך נזקק לניתוח בידו ולהמשך טיפול אורתופדי וריפוי בעיסוק. כמו כן כתוצאה מהתאונה ניזוקו כלי הרכב המעורבים."

בית משפט השלום קבע כי מתחם הענישה הראוי בעניינו של המערער "נע" בין מאסר הצופה פני עתיד או צו של צ"צ ועד מספר חודשי מאסר בפועל בודדים, לביצוע בעבודות שירות וכן פסילה בין 3 חודשים ל- 30 חודשים, לצד ענישה נלוות". בית המשפט המחוזי התערב בגזר דינו של בית המשפט השלום, תוך שהקל בעונשו במסגרת המתחם שנקבע, אך ללא שינוי של המתחם.

במסגרת עפת (חי') 37859-02-20 אויס חאמד נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 3.3.20) נדון ערעורו של מי שהורשע על פי הודאתו בעבירות של נהיגה בקלות ראש, חבלה של ממש, עקיפה כשהדרך לא פנויה, אי שמירת מרחק והתנהגות הגורמת נזק.

בהתאם לעובדות כתב האישום, ביצע המערער עקיפה כשהדרך לפניו לא הייתה פנויה מספיק, התנגש עם רכב שהגיע מהמסלול הנגדי ופגע אף ברכב שעקף. כתוצאה מהתאונה נגרמו למעורבים חבלות של ממש.

בית משפט השלום קבע כי מתחם הענישה בגין עבירותיו של הנאשם ובמרכזן גרם חבלה של ממש עומד "נמצא בין ענישה צופה פני עתיד ועד מספר חודשי מאסר בפועל בודדים, לביצוע בעבודות שירות ותקופת פסילה בן 4 חודשים ל- 30 חודשים, וזאת לצד ענישה נלוות". בית המשפט המחוזי, קיבל את מתחם הענישה שנקבע על ידי בית משפט השלום והתערב בענישה עצמה.

עיון בפסיקה במקרים בהם הנסיבות והעבירות הנלוות לגרם החבלה של ממש (אם כי לא בהכרח מהות החבלה) דומות במידת מה לנסיבות המקרה שבפני מראה כדלקמן:

ברעפ 1746/13 מור רנג'בר נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו 10.4.2013) נדרש בית המשפט העליון למקרה בו הורשע הנאשם בבית משפט השלום בעבירת אי ציות לתמרור ובעבירת נהיגה בקלות ראש.

"על פי עובדות כתב האישום, ביום 19.8.2010 נהג המבקש ברכב משא כאשר בסמוך לצומת אליה התקרב מוצב תמרור המסמן "תן זכות קדימה לתנועה בדרך החוצה". המבקש נכנס לצומת מבלי שנתן זכות קדימה והתנגש בנהג אופנוע שנסע בדרך. כתוצאה מהתאונה נחבל רוכב האופנוע וכלי הרכב המעורבים ניזוקו"

מתחם הענישה שנקבע על ידי בית משפט השלום עמד על פסילה ממושכת בפועל, פסילה מותנית וכן קנס. בית המשפט המחוזי נמנע מלהתערב בענישה שנגזרה על הנאשם בפועל ובית המשפט העליון קבע כי העונש שנקבע אינו " חורג במידה משמעותית ממדיניות הענישה הראויה. "

במסגרת עפת (חי') 1534-07-23 טוויזר רפאל נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 14.9.23) (להלן: "ענין טוויזר") שיצא תחת ידיו של בית המשפט המחוזי בחיפה, נדון ענינו של מי שהורשע בעבירות של אי ציות לתמרור 301 בצומת, נהיגה בקלות ראש, התנהגות הגורמת נזק לרכוש וחבלה של ממש לגוף.

באשר לנסיבות התאונה נקבע בכתב האישום כי הנאשם "בהגיעו לצומת, לא ציית להוראות תמרור 301 המוצב בכיוון נסיעתו, נכנס אל הצומת, מבלי לתת זכות קדימה לאופנוע, חסם דרך נסיעתו וגרם להתנגשות (להלן): התאונה (כתוצאה מהתאונה רוכב האופנוע (להלן): הנפגע") נחבל בחבלות של ממש. בנוסף, כלי הרכב המעורבים בתאונה ניזוקו. הנאשם הורשע בכתב האישום לאחר ניהול הליך הוכחות.

בית משפט השלום קבע "כי מתחם הענישה ההולם את מעשי המערער מתחיל ממאסר קצר אשר יכול וירוצה גם בעבודות שירות ועד לתקופה של שנה מאסר בפועל, פסילה בפועל לתקופה שנעה בין 6 חודשים עד 36 חודשים, מאסר מותנה, פסילה על תנאי, קנס ועונשים נלווים." כן ציין שמעובדות כתב האישום עולה שרשלנותו של הנשם הנה ברף הבינוני. דומה כי בית משפט המחוזי לא התערב במתחם הענישה שנקבע על ידי בית משפט השלום, אם כי הקל ברכיב הפסילה בפועל שהוטלה.

במסגרת עפת (חי') 31815-01-23 עבד אל פתאח אבו פנה נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 26.3.23) (להלן: "עניין אבו פנא") דן בית המשפט המחוזי בערעורו של מי שהורשע בכתב אישום מתוקן במסגרת הסדר טיעון בעבירות של נהיגה ברשלנות, סטייה מנתיב הנסיעה (נסיבות מחמירות) התנהגות הגורמת נזק וחבלה של ממש. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, סטה הנאשם לנתיב הנגדי מסיבה שאינה ברורה, התנגש ברכב שנסע במסלול הנגדי. כתוצאה מהתאונה, נחבל נהג הרכב המעורב חבלות של ממש, אושפז למשך 13 ימים והועבר לשיקום בבית לוינסטיין. כתוצאה מהתאונה, נפצע אף המערער בחבלות של ממש.

בית משפט השלום קבע כי מתחם הענישה "בהתחשב ברף הרשלנות וברף החבלות שנגרמו כתוצאה מרשלנות המערער, נע בין מאסר על תנאי ועד מאסר בן 6 חודשים שיכול וירוצה בעבודות שירות או צו של"צ, פסילה בפועל של 11 עד 36 חודשים וענישה נלוות."

בית המשפט המחוזי, לא מצא להתערב בענישה שנקבעה על ידי בית משפט השלום לאחר שלא מצא כי הוא סוטה, וודאי לא בצורה ניכרת, ממתחם הענישה המקובל.

באשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה עמדה פסיקת בתי המשפט על כך שהנסיבות שיש לשוקלן בעבירות דומות הן בעיקר מידת רשלנותו של הנאשם ותוצאות התאונה (ראה למשל עפת (ת"א) 9298-02-15 ברוך קטנוב נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 12.2.15) (להלן: "עניין קטנוב") וכן עפת (ב"ש) 27985-02-20 מדינת ישראל נ' אלכסנדר יעקובסון (פורסם בנבו, 29.7.20)).

פניה לפסיקה הבוחנת את רמת הרשלנות במקרים בהם מאופיינת נהיגת הנאשם במאפיינים המגלים דמיון לאלה של המקרה בשפני מלמדים את הדברים הבאים.

במסגרת עניין קטנוב (פורסם בנבו, 12.2.15), קבע כבוד השופט בן יוסף מבית המשפט המחוזי בתל אביב:

"חומרת העבירה ומידת הרשלנות כפי שראה אותה, הן התוצאות הקשות של התאונה, שני המרכיבים העיקריים בקביעת הנסיבות לצורך תיחום מתחם הענישה בעבירות רשלנות מעין אלה והן הגורמים המאזנים אשר בנסיבות האישיות של המערער וגורמים נוספים"... לא ניתן לומר שמדובר ברשלנות ברף הגבוה הקיים. אין מדובר במי שלא ציית לרמזור אדום, אין מדובר במי שנהג במהירות מופרזת, אין מדובר במי שלא התחשב בקו לבן או עבירה קשה דומה, אלא במי אשר לזמן קצר ניתק את הרכיז בנהיגה קדימה. מנגד, כאמור, אין ספק התוצאה קשה מאד." במסגרת עניין אבו פנה, צוין בפסק דינו של בית משפט המחוזי: "בית משפט קמא קבע כי רף הרשלנות בעניינו של המערער אינו גבוה, זאת בשים לב לכך שלא מיוחסת לו נהיגה במהירות לצד עבירת הסטייה מנתיב, לכן הגדיר בית משפט קמא את רשלנות המערער כבינונית בנסיבות המקרה." בית המשפט המחוזי קבע כי מחומר הראיות ניתן ללמוד על רשלנות בהתאם להתרשמותו של בית משפט קמא.

במסגרת עפת (ב"ש) 46568-01-14 מנחם קריכלי נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 14.7.14), נדון ענינו של מערער אשר הורשע בעבירות של גרימת תאונת דרכים, נהיגה רשלנית ועקיפה בדרך לא פנויה. על פי הכרעת הדין, "נהג המערער ברכב על כביש 40, מצומת גורל לצומת תל שבע. מדובר בקטע כביש דו סטרי, בו נתיב נסיעה אחד לכל כיוון, וקו הפרדה רצוף בין שני הנתיבים המערער יצא לעקיפה, תוך חציית קו הפרדה רצוף. אותה עת הגיעה מהכיוון הנגדי, שיירה בת שלושה כלי רכב. כתוצאה מחסימת נתיב הנסיעה, נגרמה תאונה, בה היו מעורבים שלושת כלי הרכב, רכבו של המערער, והרכב אותו עקף (להלן: התאונה)". כתוצאה מהתאונה ניזוקו חמשת כלי הרכב, ו-12 נוסעים ונהגים שהיו בכלי הרכב המעורבים, נחבלו בגופם, חלקם חבלות של ממש. אחד המעורבים נזקק לאשפוז ארוך ולתקופת שיקום בת חצי שנה בבית לוינשטיין, ואחר סבל משברים מרובים בגופו..." "בית משפט קמא קבע כי היציאה לעקיפה לא נעשתה מתוך נטילת סיכון מכוונת, אלא מתוך רשלנות וקלות ראש. בסיטואציה זו, ובהתחשב במספרם הרב של התמרורים שהוצבו במקום, קבע בית המשפט קמא, כי רף הרשלנות בינוני. חבלות הגוף שנגרמו בתאונה לחלק מהמעורבים - קשות."

בית המשפט המחוזי דחה ערעור על גזר דינו של בית משפט השלום בהתבסס, בין היתר, על רף הרשלנות שנקבע. בישום האמור ובבחינת רמת רשלנותו של הנאשם במקרה שבפני, הרי שכאמור בכתב האישום, פנה הנאשם בחסות אור ירוק, בניגוד לסימון הנתיב בו נסע והתמרורים הרלוונטיים ופגע באופנוע שנסע באותו הנתיב בחסות אור ירוק. לא ברור כאמור כמה זמן עמד הנאשם ברמזור ולכן יקשה לקבוע האם דובר בפרק זמן שדי בו בכדי לחייב את הנאשם להבין את כיווני הנסיעה המותרים מהתמרורים במקום, אף אם אינו מכירו. מהסרטונים שהוגשו עולה כי הנאשם נסע מרחק קצר יחסית באופן רציף ללא כל עדכון בתנאי נהיגתו עובר להתנגשות עם האופנוע המעורב. כאמור מעלה, מהסרטונים שהוגשו לא מסתברת טענת ב"כ הנאשם לפיה נסע במהירות איטית בעוד שהאופנוע המעורב נסע במהירות גבוהה, אך מסתבר מהם כאמור כי הנאשם פנה במהירות שנדמית כלא נמוכה אך לא גבוהה ובכל מקרה כלא חורגת מהמהירות התואמת את נהיגתו של נהג המבצע פניה לאחר רמזור. בכתב האישום ובצדק כעולה מהסרטונים, לא מיוחסות לנאשם נסיבות חמורות כגון מעבר באור אדום, מהירות מוגברת, פניה חדה. איבוד שליטה על הרכב, נהיגה בשכרות, וכו'.

בהינתן עובדות אלו בשילוב עם טענת הנאשם, שלא הוכחה, לפיה הוא אינו מכיר את מקום התאונה, הרי שלהבנתי ניתן למקם את רשלנותו של הנאשם ברף הבינוני הנמוך.

באשר לתוצאות התאונה הרי שכאמור בכתב האישום עבר המעורב בעתיה ניתוח להחלפה מלאה לירך שמאל וקיבוע שבר ואושפז בבית החולים למשך 7 ימים. לא הוגשה על ידי המאשימה אינדיקציה באשר למצבו של הנפגע כיום, קרוב לחמישה עשר חודשים לאחר התאונה, ולא הוצגה אסמכתא באשר לאפשרות קיומן של פגיעות קבועות שנגרמו לו.

לאור כל האמור לעיל, בהתחשב בערכים המוגנים, בפסיקה שהובאה ובנסיבות ביצוע התאונה, הרי שלמיטב הבנתי עומד מתחם הענישה הראוי במקרה של הנאשם על מאסר מותנה ועד שלושה חודשי מאסר בפועל שאפשר וירוצה על דרך של עבודות שירות, פסילה בפועל לתקופה שבין 30-3 חודשים, פסילה מותנית, ופיצוי לנפגע שאפשר וישולב עם וקנס.

בכל הנוגע לקביעת עונשו של הנאשם במתחם, הרי שגבוהה פגיעת העונש האפשרי בנאשם לאור הטענה שלא הוכחה, לפיה זקוק הוא לרישיון נהיגתו לשם הגעה למקום עבודתו לצורך פרנסת חמישה מילדיו הסמוכים על שולחנו.

רכיב פסילת רישיון הנהיגה עלול לגרום לפגיעה בבנו של הנאשם המטופל כאמור מעלה בשלושה טיפולי דיאליזה שבועיים. עם זאת, לגבי מידת הפגיעה, נתתי דעתי לכך שלא נטען וממילא לא הוכח כי אין אחר מבני הבית שיוכל לסייע בהסעה לטיפול הדיאליזה.

מהתרשמות בלתי אמצעית מהנאשם באולם בית המשפט עולה להבנתי נטילת אחריותו על האירוע וחרטתו. אין בידי להתייחס לטענות בנו של הנאשם בדבר ההשפעה הבריאותית המסוימת שנגרמה לנאשם לאחר התאונה וזאת מאחר ומדובר בעדות שמועה שלא גובתה במסמכים כלשהם. עם זאת אציין כי התרשמתי מכנותו של הבן, מדאגתו ואהבתו לאביו.

עיון בעברו של הנאשם מלמד כי עברו התעבורתי, אינו מכביד כלל וכלל כולל כאמור עבירה אחת של הפרעה לתנועה לאורך 15 שנות נהיגה. עבר זה עומד לזכותו של הנאשם.

לאור כל האמור הרי שלעניות דעתי יש להעמיד את עונשו של הנאשם בשליש התחתון של מתחם הענישה. המאשימה לא עתרה כלל לעונש מאסר ולהבנתי בצדק, כך שרכיב זה אינו משקף את מיקומה של ענישת הנאשם בתוך המתחם. מהעבר השני, לא ניתן להבנתי להיענות לעתירת ב"כ הנאשם להסתפק בפסילה הנמוכה מפסילת המינימום וזאת לאור העדר קיומו של הליך שיקום.

בהתחשב בכל האמור לעיל, אשר על כן החלטתי לגזור על הנאשם את העונשים הבאים:
מאסר על תנאי לתקופה של חודשיים לשנתיים והתנאי שלא יעבור עבירה של נהיגה בקלות בראש במסגרת תאונת דרכים עם חבלות של ממש.
פסילת רישיון נהיגה לתקופה של 8 חודשים בפועל
(מוסבר כי יש לבצע הליך של הפקדת רישיון נהיגה במזכירות בית המשפט בהתאם להנחיות המזכירות וכי באם הדבר לא יעשה אזי תקופת הפסילה לא תימנה).
ככל שיוצג כי הנאשם נשא בפסילה מנהלית בשל התאונה, יופחת משך הפסילה האמורה ממשך פסילתו בפועל בגין הליך זה.
פסילת רישיון נהיגה לתקופה של - 8 חודשים וזאת על תנאי למשך - 3 שנים.
(מוסבר כי על פי הדין מי שנפסל על תנאי ייפסל בפועל אם תוך התקופה שנקבעה בגזר הדין יעבור אותה עבירה עליה הורשע או אחת העבירות המפורטות בתוספת הראשונה או בתוספת השניה לפקודת התעבורה ויורשע בשל העבירה הנוספת תוך התקופה האמורה או לאחריה).
פיצוי לנפגע העבירה בסכום של 2,000 ₪. בקביעת הסכום האמור הבאתי את הצורך לאזן בין פיצויו של הנאשם למצבו הכלכלי של הנאשם. בשל מצב זה, לא יוטל על הנאשם רכיב של קנס.
הפיצוי ישולם עד ליום 10.8.25. פרטי הנפגע המלאים, המצוין בכתב האישום כע"ת 1, יועברו על ידי המאשימה למזכירות בית המשפט בתוך 30 יום מהיום.
ניתן לשלם חוב מסוג קנס/ פיצוי/ הוצאות כעבור שלושה ימים מיום מתן ההחלטה/ גזר הדין לחשבון המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה באחת מהדרכים הבאות:
בכרטיס אשראי - באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה: www.eca.gov.il.
מוקד שירות טלפוני בשרות עצמי (מרכז גבייה) - בטלפון *35592 או בטלפון *35592-*****.
במזומן בכל סניף של בנק הדואר - בהצגת תעודת זהות בלבד (אין צורך בשוברי תשלום).
לידיעתך: החוב מועבר למרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה, בהתאם למועדים והתשלומים שקבע בית המשפט. לידיעתך: בחלוף המועד לתשלום המרכז לגביית קנסות ברשות האכיפה והגבייה ינקוט הליכים לגביית החוב. למידע נוסף ותשלום הקנס ניתן לפנות גם לנציגי המרכז לגביית קנסות ברשות האכיפה והגבייה במוקד המידע והשרות הטלפוני בטלפון מספר *35592 או בטל' מספר *35592-*****.
הודעה לנוכחים הזכות לערער על גזר הדין תוך 45 יום.
ניתן היום, י"א ניסן תשפ"ה, 09 אפריל 2025, במעמד הנוכחים.